

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt

29. maj 2015

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG SAMT MILJØUDVALG

Forslag til Europaparlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1007/2009 om handel med sælprodukter KOM(2015) 45 final

| – Revideret notat

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af sælforordningen 1007/2009, der forbyder handel med sælprodukter i EU med enkelte undtagelser, herunder produkter der stammer fra inuitter og andre traditionelle samfund. Forslaget skal bringe EU-lovgivning i overensstemmelse med WTOs tvistbilæggelsesorgans afgørelse i en sag rejst af Canada og Norge. Sagen er af væsentlig betydning for Grønland, og forslaget kan få negative konsekvenser for Grønland. Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget og forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for Danmark. Det indstilles, at Danmark lægger afgørende lægt på at varetage Grønlands interesser og eksportmuligheder, samt at man fra dansk side arbejder for at styrke forordningens formål om støtte til inuitsamfund og genoprettelse af forbrugertillid til grønlandske sælprodukter, herunder gennem imødegåelse af mangelfuld information og anerkendelse af grønlandsk sælfangst og handel med sælprodukter som fuldt bæredygtigt og et legitimt erhverv, samt at forordningen skal være underlagt almindelig domstolsprøvelse.

Forslaget er sat på dagsorden på Coreper den 17. juni 2015 med henblik på mandat til formandskabet om at indgå i trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet om en førstebehandlingsaftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentets komité for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse stemmer den 4. juni 2015 om ændringsforslag til Kommissionens forslag om handel med sælprodukter.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2012) 45 Final af 6. februar 2015 fremsat forslag til Europaparlamentets og Rådets afgørelse om ændring af forordning (EF) nr. 1007/2009 om handel med sælprodukter. Forslaget er oversendt til Rådet samme dag i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og kan vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet med kvalificeret flertal efter almindelig lovgivningsprocedure.

Sælforordningen, som blev vedtaget i 2009, forbyder handel med sælprodukter af hensyn til europæiske borgeres bekymringer ved sælfangst. Import og handel med bl.a. sælprodukter fra inuitsamfund er dog undtaget. Danmark afstod fra at stemme og afgav en erklæring om, at Danmark anså handel med sælprodukter for en legitim aktivitet, som ikke skulle unødigt hindres eller stigmatiseres. Fra dansk side frygtede man, at forordningen ville påvirke handel med sælprodukter negativt og dermed medføre negative konsekvenser for grønlandske sælfangere. Danmark gav udtryk for tvivl om rationalet og berettigelsen af forordningen og noterede, at bæredygtig sælfangst med fuld respekt for dyrevelfærd er mulig.

Canada og Norge indbragte i 2010 EU for WTO's tvistbilæggelsesinstans. Danmark har ikke været direkte part i sagen. WTO gav den 18. juni 2014 EU medhold i, at et forbud mod sælprodukter kan begrundes i moralske hensyn. Bl.a. inuitundtagelsen blev dog anfægtet, herunder for i sin gennemførelse at medføre uberettiget forskelsbehandling. EU har ikke vist, at der ikke kan gøres mere for at sikre sammenhæng mellem inuitundtagelse og dyrevelfærd. EU har accepteret at ville følge WTO afgørelsen, og der er aftalt en frist til 18. oktober 2015 til at sikre opfølgning. EU og Canada har efterfølgende i august 2014 indgået en bilateral aftale, der skal forbedre canadiske inuitters muligheder for at anvende inuitundtagelsen i den eksisterende forordning. Sælforordningen har

svækket tilliden til EU i Arktisk og påvirket processen frem mod optagelse af EU som observatør i Arktisk Råd.

Forordning 1007/2009 har, trods en intention om ikke at påvirke inuitsamfund negativt, haft alvorlige konsekvenser for Grønland. Landsstyret finder ikke, at inuitundtagelsen reelt set fungerer i praksis. Bl.a. er der i EU ikke forbrugertillid til inuitsælprodukter. Grønlands landsstyre har oplyst følgende: At sæleksporten til EU er faldet drastisk, at erhvervet blev subsidieret med 26,7 mio. kr. i 2014 til indhandling af sælskind over Grønlands finanslov, og at der er 135.000 skind på lager. Grønland har endvidere oplyst, at Great Greenland A/S, der står for indhandling og forarbejdning af sælskind i Grønland, i 2005 havde en omsætning på 63 mio. kr., som i 2013 var faldet til 15 mio. kr.

Uafhængige undersøgelser udført for Kommissionen forud for vedtagelse af forordningen i 2009 viste mangelfuld information blandt europæiske borgere om sælfangst i Grønland.

De fangstbare sæler i Grønland er ikke truede dyr. Kun fangere med jagtbevis må fange, og fangerne er veluddannede gennem stærke familietraditioner. Der er ifølge landsstyret knap 2.000 erhvervsfagere svarende til ca. 7 % af arbejdstyrken og ca. 4.300 deltidsfagere. Især for byer og bygder i nord og øst er sæler en af de få ikke-importerede animalske fødevarerprodukter i vinterhalvåret.

Forslaget har været genstand for en række behandlinger i miljøarbejdsgruppen i Bruxelles. Formandskabet forventes at indhente mandat i Coreper den 17. juni 2015 med henblik på at indgå i trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet for umiddelbart derefter at opnå en førstebehandlingsaftale med Europa-Parlamentet ultimo juni 2015.

3. Formål og indhold

Kommissionen ønsker med forslaget at bringe EU's lovgivning i overensstemmelse med WTO-afgørelsen og dermed opfylde EU's og medlemsstaternes internationale forpligtelser. Kommissionen orienterede 10. juli 2014 tvistbilæggesinstansen om, at EU havde til hensigt at gennemføre instansens afgørelse. Kommissionen foreslår, for at adressere WTO afgørelsens bekymringer vedrørende inuitundtagelsen, at tilføje dyrevelfærdsaspekter og en mulighed for at begrænse omsætningen af inuitsælprodukter, hvis omfanget tyder på, at der primært jages kommercielt.

En anden undtagelse vedrørende omsætning af produkter fra forvaltningsmæssig regulering foreslås fjernet fra forordningen, idet Kommissionen ikke finder, at WTO har accepteret denne præmis i den eksisterende forordning. Dette har primært konsekvenser for Sverige og Finland.

Desuden foreslår Kommissionen, at gennemførselsforordning (EU) nr. 737/2010 bringes i overensstemmelse med WTO afgørelsen. Forordningen fastsætter bestemmelser for gennemførelsen for forordning 1007/2009 og er afgørende for, hvordan forordningen i praksis effektueres over for Grønland, herunder i form af certificeringsregler m.v.

Forordningen foreslås implementeret ved delegerede retsakter for de nærmere bestemmelser om import og omsætning af bl.a. inuitsælprodukter, samt en mulighed for Kommissionen til at stoppe import af inuit-sælprodukter, hvis Kommissionen vurderer, at omfanget af inuitsælfangsten primært er til kommercielle formål, og disse produkter eksporteres til EU.

Forslaget kan få væsentlige negative konsekvenser for Grønland, både finansielt, samfundsmæssigt, kulturelt, identitetsmæssigt og administrativt. Forslaget kan yderligere begrænse Grønlands eksport af sælprodukter til EU.

Forslaget kan få yderligere konsekvenser for Grønland, hvis tredjelande følger op med lignende tiltag. Det gælder f.eks. den russiske toldunion, der i 2012 indførte et lignende forbud.

Såfremt en formel kobling mellem inuitundtagelsen og EUs internationale forpligtelser i forhold til oprindelige folks rettigheder reelt er mulig, vil forslaget kunne øge forbrugertillid for sælprodukter fra Grønland. En forudsætning herfor er øget reel viden hos europæiske forbrugere til imødegåelse af effekten af årtier negative kampagner mod sælfangst.

Formandskabet har på baggrund af drøftelser i miljøarbejdsgruppen i Bruxelles fremlagt et kompromisforslag, som vil være genstand for den videre behandling i Rådet. De væsentligste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er skitseret nedenfor. Disse må dog forventes at blive tilrettet i forbindelse med den videre behandling i Rådet.

- Betingelserne for omsætning af sælprodukter i EU foreslås tilpasset, således at der ikke refereres til specifikke betingelser for dyrevelfærd og subsistensbehov i forbindelse med undtagelsen for oprindelige folk.
- Der er foreslået en ny operativ paragraf vedr. en ny forpligtigelse for medlemsstater og Kommissionen til at informere offentligheden om betingelserne for tilladte sælprodukter på markedet (det vil sige bl.a. inuit-undtagelsen).
- Der er foreslået en ny operativ paragraf, der beskriver Kommissionens forpligtigelse til at vurdere påvirkningerne af forordningen på oprindelige folks udvikling, økonomi, kultur og identitet samt forordningens effektivitet i forhold til at opnå sit formål.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres i henhold til TEUF artikel 203. Der foreligger endnu ikke en udtalelse. Det er Europa-Parlamentets komité for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, der er hovedansvarlig for forslaget i Europa-Parlamentet, og der stemmes i komitéen den 4. juni 2015. Komitéen for International Handel (INTA) har stemt om ændringsforslag den 7. maj 2015, hvor den danske holdning vedr. rettigheder for oprindelige folk i væsentlig grad er reflekteret. Landbrugskomitéen (AGRI) har stemt om ændringsforslag den 26. maj 2015, hvor den danske holdning vedr. rettigheder for oprindelige folk og krav til Kommissionen om en oplysningskampagne om oprindelige folks rettigheder er afspejlet.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslag til forordningen har ikke i sig selv statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og ændrer ikke beskyttelsesniveauet. Forslaget kan påvirke dansk pelsindustri økonomisk, men har ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet i Danmark.

Forordningen og den implementerende retsakt vil være umiddelbart gældende i Danmark, og forslaget vil ikke medføre behov for ændringer i gældende dansk lovgivning eller medføre nye regler i form af bekendtgørelser.

8. Høring

Som led i regeringens tætte samarbejde med det Grønlandske Landstyre om sagen, har Landsstyret tilkendegivet, at man lægger vægt på, at der ikke sker en forringelse af Grønlands erhvervs- og eksportmuligheder; at bæredygtig udnyttelse af havets levende ressourcer bliver det bærende princip, også når det gælder grønlandsk sælfangst og handel med sælprodukter; at sælfangst i Grønland anerkendes som dyrevelfærdsmæssigt forsvarlig, og at stigmatiserende negativ misinformation om Grønlands sælfangst og rettigheder under inuitundtagelsen korrigeres, herunder som en forudsætning for genskabelse af forbrugertillid, samt at forordningens negative konsekvenser for bl.a. Grønland undersøges og EU forpligter sig til en evaluering af forordningen.

Forslaget, og et rammenotat har været i høring i Miljøspecialudvalget og Handelpolitisk specialudvalg fra den 4. – 5. marts 2015. Følgende er modtaget under høringen:

WWF støtter indstillingen om, at Danmark skal lægge afgørende vægt på at varetage Grønlands interesser og eksportmuligheder i sagen. Samt at man fra dansk side arbejder for at genoprette forbrugertilliden til grønlandske sælprodukter med information. WWF foreslår, at man fra dansk side går i dialog med de grønlandske myndigheder om, hvad man konkret kan gøre for at informere om sælbestandenes status, den grønlandske fangst mv. Ligeledes finder WWF det relevant at drøfte fangstmetoder, særligt fangst med garn, i relation til forslagets formulering om, at fangsten skal ske på en måde, der sikrer at dyret ikke lider unødigt.

Sagen blev behandlet i EU-specialudvalget for Miljø den 27. maj 2015. I den forbindelse indsendte Greenpeace følgende skriftlige bemærkninger: Greenpeace støtter oprindelige folks ret til bæredygtig jagt på sæler, så længe denne jagt ikke udgør en trussel for bestandene, hvilket ikke er tilfældet for nærværende. Greenpeace opfordrer endvidere regeringen til, at arbejde for, at undtagelsen fastholdes og at eventuelle ændringer, der implementeres for at opfylde WTO-dommen, ikke påfører oprindelige folk unødige administrative byrder eller yderligere begrænsninger til det europæiske marked. Greenpeace opfordrer ligeledes til, at den danske regering arbejder for, at EU gør en indsats for at oplyse borgerne i EU om forskellen på sælprodukter fra oprindelige folks jagt og sælprodukter fra den ubæredygtige kommercielle jagt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været behandlet i Rådets miljøarbejdsgruppe, og det lettiske formandskab har udarbejdet et kompromisforslag.

Generelt har forhandlingerne båret præg af, at medlemsstaterne støtter Kommissionens forslag og formålet med revisionen for at opnå WTO-medholdelighed, samt fastholdelse af inuitundtagelsen af hensyn til oprindelige folk. Formandskabets kompromisforslag har fået delvis opbakning af medlemsstaterne og Kommissionen, herunder i forhold til ændring af betingelserne for inuitundtagelsen af betydning for Grønland. Adskillige medlemsstater modsætter sig øget informationsforpligtigelser for medlemsstaterne, idet de finder, at det vil forøge den administrative byrde. En enkelt medlemsstat lægger stor vægt på, at Kommissionens tekst vedr. dyrevelfærd skal opretholdes. Der tegner sig for indeværende opbakning til formandskabet til at forsøge at indgå en første behandlingsaftale med Europa-Parlamentet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vægter varetagelsen af Grønlands interesser i denne sag meget højt. Der er et meget tæt løbende samarbejde med Grønlands landsstyre i sagen. Den grønlandske sælfangst er bæredygtig og reguleret. Regeringen arbejder for, at den grønlandske handel med sælprodukter anerkendes som en legitim aktivitet, og at bæredygtig sælfangst med fuld respekt for dyrevelfærd er mulig. Regeringen respekterer WTO's tvistbilæggelsesinstansen afgørelse.

Regeringen mener, at den konkrete implementering af forordningen bør ske med fuld inddragelse af medlemsstaternes eksperter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Et grund- og nærhedsnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. marts 2015.

/Udenrigsministeriet og Miljøministeriet